

Versenyképes Járások Program

Szabolcs-Szatmár-Bereg
vármegye

NAVRACSICS TIBOR

közigazgatási és területfejlesztési miniszter

Egymásra utaltság helyett együttműködés, területalapú szemlélet helyett a térségi fejlesztési szemlélet képviselése és megvalósítása – ez a Versenyképes Járások Program (VJP).

A VJP ugyanis egy olyan új területfejlesztési kezdeményezés, amely a szokásos, településalapú fejlesztésekkel szemben a térségi együttműködéseket ösztönzi, hiszen az egyes járások több település összefogásával pályázhatnak. A VJP keretében minden járás garantált éves fejlesztési forráshoz jut a helyi gazdasági növekedés és az életminőség javításának érdekében. A 65 milliárd forinttal rendelkező program a Területfejlesztési Alapból biztosít támogatást, induláskor legalább 250 millió forintos támogatási keretet kapnak azok a járások, amelyeknek székhelye nem megyei jogú város, míg a megyei jogú város székhelyű járások 500 millió forinttal kezdenek meg a fejlesztések tervezését.

A program keretében térségi alpinfrastruktúra és elérhetőség fejlesztésére, közszolgáltatások fejlesztésére, gazdaságfejlesztésre, valamint településfejlesztésre nyújtható be fejlesztési igény, majd az előminősítési eljárást követően annak alapján támogatási igény.

A Program kiemelt hangsúlyt fektet az átláthatóságra: a Járási Fejlesztési Fórum javaslat-tételi folyamata, a főispán és a vármegyei közgyűlés elnökének feladatai és a miniszteri döntés több lépcsőben vizsgálják, hogy mely projektek illeszkednek leginkább a helyi, térségi és országos célkitűzésekhez.

A 2025. július 15-én megszületett támogatási döntés alapján az 1027 db igény összesen 49,9 Mrd Ft támogatást jelent. A támogatási igények mögött – a konzorciumi vagy társulási formának megfelelően – összesen 2167 települési önkormányzat vagy társulás állt.

A kiadvány Magyarország Kormányának a Versenyképes Járások Program keretében biztosított vissza nem térítendő támogatásával, hazai forrásból valósult meg.

A Versenyképes Járások Program a fejlesztéspolitikában új gondolkodási módszertant, elvet honosított meg, hiszen járási szinten gondolja újra a fejlesztési koncepciók, elképzelések megfogalmazását, a támogatási igényeket és a döntéseket, mindezt a települések együttműködésére építve. A programot széleskörű egyeztetések előzték meg, és a visszajelzések érdemben beépültek véglegesítéskor. Ma pedig már elmondható, hogy a hazai területfejlesztésben olyan szemléleti és működési fordulatot hozott, amely új alapokra helyezte a fejlesztési döntések kiindulópontját.

Cél a térségi erőforrások összehangolt felhasználása

A döntések immár nem egy-egy település külön igénylistájára támaszkodnak, hanem a járás, mint közös, funkcionális térség szintjén gyökereznek. A program lényege ezért nem a települések közötti verseny, hanem a közös tervezés és a térségi erőforrások összehangolt felhasználása. Ez a megközelítés egy régi fejlesztéspolitikai dilemmára adott működő választ. Javítja a helyi életminőséget, miközben a források nem aprózódnak szét, hanem térségi logikában, egymást erősítő fejlesztési csomagokként hasznosulnak. Az első ütem tapasztalatai alapján mára egyértelmű, hogy a járási szintű együttműködés nem pusztán elvárás volt, hanem sok helyen valódi döntéshozatali módszerré vált.

Vármegyénk járási szintjein is bebizonyosodott, hogy a több település együttműködése nem gátolta a fejlesztések előkészítését és végrehajtását, épp ellenkezőleg: keretet adott hozzá. A települések többsége felismerte, hogy egy térségi logikába illesztett fejlesztés mögött könnyebb társadalmi és szakmai támogatást építeni, és a források sem aprózódnak szét, hanem célzottan hasznosulnak. Több együttműködési minta is kirajzolódott. Volt, ahol a járás települései egyetlen, közös fontos ügy mentén fogtak össze, máshol egy tématerület több helyszínén, több településen valósult meg. Sőt akadt olyan konzorcium is, amely több kisebb, egymást kiegészítő fejlesztést vitt párhuzamosan. Minden esetben a mindennapi életminőség javítása állt a középpontban. Az esélyteremtés és felzárkózás jegyében prioritásként kezelt a szociális szolgáltatás fejlesztése.

Folytatódik a bevált modell, a járási szintű együttműködés

Az önkormányzatok jellemzően olyan fejlesztéseket jelöltek meg, amelyek a lakosság mindennapjaiban gyorsan érezhető javulást hoznak. Tipikus területek voltak például a településüzemeltetési eszközbeszerzések, az intézményi korszerűsítések, a közvilágítás fejlesztése, a közbiztonsági helyzetet javító beavatkozások, a járda- és útfelújítások, valamint a szociális fejlesztések. A Versenyképes Járások Program egyik erőssége éppen az, hogy nem kizárólag nagyberuházásokban gondolkodik. Olyan kisebb léptékű, működési vagy üzemeltetési jellegű igényeket is képes kezelni, amelyek fejlesztési hatása közvetlenül jelentkezik, és jobban illeszkedik a települések valós kapacitásaihoz és szükségleteihez.

Támogató oklevelek átadása a Vármegyeházán

A program eredményeire építő második ütem messze nem újraindítás, hanem a bevált modell folytatása. Az első ütemben bebizonyosodott, hogy a járási együttműködés a gyakorlatban is életképes, a települések ma már nem kívülállóként tekintenek a programra, hanem járási szinten, közös tervezéssel vesznek részt benne. A második ütem lehetőséget ad a korábban megfogalmazott, de forráshiány miatt háttérbe szorult igények megvalósítására is. Ennek a folytonosságnak kézzelfogható eredménye, hogy a közös tervezés sok járásban fegyelmesebbé és koncentráltabbá vált.

Köszönjük Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye érdekében a területi kiegyenlítést szolgáló, a települések fejlesztéséért végzett eredményes munkát.

IMPRESSZUM

Kiadó:

Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye Önkormányzata

Felelős kiadó:

Seszták Oszkár,
Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Közgyűlés elnöke

VERSENYKÉPES JÁRÁSOK
 PROGRAM

Együttműködés, Térség, Fejlődés!